1. AMAÇ

Lümenli aletlerin sterilizasyon ve dezenfeksiyon ilkelerini belirlemek, sterilizasyon ve dezenfeksiyon uygulamalarının en verimli şekilde kullanılması için belirli bir standart oluşturmaktır.

2. KASAM

MSÜ'ye sterilizasyon ve dezenfeksiyon için malzeme yollayan tüm birimleri ve MSÜ'yi kapsar.

3. KISALTMALAR

MSÜ: Merkezi sterilizasyon ünitesi

4. TANIMLAR

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler ve yüzeyler üzerinde bulunan mikrorganizmaların (bakteri sporları hariç) yok edilmesi veya üremelerinin durdurulması işlemidir. Bakteri sporları ve miko bakterileri etkileme seviyelerine göre yüksek, orta ve düşük düzey dezenfeksiyon olarak 3 kategoride değerlendirilir.

Sterilizasyon: Herhangi bir maddenin ya da cismin üzerinde bulunan tüm mikroorganizmaların, sporlar da dahil olmak üzere, yok edilmesi işlemidir.

5. SORUMLULAR

MSÜ Sorumlu Teknikeri;

MSÜ Çalışanları,

Temizlik Personelleri,

Enfeksiyon Hemşiresi,

Enfeksiyon Kontrol Komitesi.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1.Temizlik, Dezenfeksiyon ve Sterilizasyonu

6.1.1. Hastada kullanılmış lümenli aletlerin (piyasemen, anguldruva, mikromotor, aeratör) yüzeyindeki kaba kir ve sekresyonlar temiz bir gazlı bez ile alındıktan sonra ayrılabilen tüm parçaları sökülür.

6.1.2. Temizlik öncesi, ayrılabilen parçaları bulunan aletlerin üretici talimatları doğrultusunda tüm aksesuarları ayrılır.

6.1.3. Temizlik personeli tarafından dezenfektanlı solüsyonla tüm yüzey ve iç kanallarından da solüsyon geçirilir, silinir ve yağlama aparatı ile yağlanır.(Lümenli kısımlar ve rulmanlar yağlanır)

6.1.4. Personel tarafından lümenli aletler temizlendikten sonra sterilizasyon paketine konularak paketlenir.

6.1.5. Paketlemede, her paketin içerisine bir adet kimyasal indikatör konularak paketlenir.

6.1.6. Kliniklerin iş akış sürecine göre gerektikçe gönderilen lümenli aletler klinik personelleri tarafından MSÜ personeline steril edilmek üzere “Merkezi Sterilizasyon Ünitesi Malzeme Teslim Formu” ile teslim edilir.

6.1.7. Kontamine lümenli aletlerin klinikden, sterilizasyon ünitesine transferi kapalı kutuda kuru halde yapılır.

6.1.8. Lümenli aletlerin ön temizleme-dekontaminasyon işlemi gerektiğinde, enzimatik + deterjan +dezenfektan içeren solüsyonlarda bekletilerek yapılır. Ardından lümenli aletleri temizlemeye uygun farklı uzunluk ve ebatlardaki fırçalar yardımıyla temizlenir. Basınçlı su ve hava geçirilerek optimal temizlik sağlanır.

6.1.9. Manuel temizlik işlemlerinde mekanik destek olarak, temizlemesi zor olan eklemli ve uzantılı aletlerdeki sert kirleri çözmek için ultrasonik yıkama cihazı kullanılır. Çoğunlukla aletlerin temizliği çalışanlar tarafından elle yapılır. Ancak çok hassas, özellikli ve pahalı olan bu aletlerin temizliği kişisel faktörlerden bağımsız yapılmalıdır**.**

6.1.10. Uluslararası normlarda bu aletlerin temizliği ve dezenfeksiyonu sadece uygun sepet ve aparatlar kullanılarak yıkama cihazlarında dezenfektan, nötralizan solüsyon ve yağlayıcı kullanılarak termik dezenfeksiyon yapılmalıdır.

6.1.11. Dezenfeksiyon sonrası yapılan görsel işlev ve temizlik kontrolü sonrası yağlanması gereken cerrahi motor ve aksesuarlar firmadan alınan bilgiler doğrultusunda yağlanır.

6.1.12. Paketlenerek steril edilecek aletlerin hangi sterilizasyon yöntemine maruz kaldığını ve steril olup olmadığının göstergesi olan kimyasal indikatör konularak sterilizasyon işlemine hazır hale getirilir.

6.1.13. Sonraki aşama olan sterilizasyon işlemi, üretici talimatlarına göre lümenli aletin sıcaklığa dayanıklılığı, lümen çapı ve uzunluğu dikkate alınarak uygun yöntemle yapılır.

6.1.14. Otoklavda steril edilmeye uygun olmayan lümenli aletler ve aksesuarları, yüksek düzey dezenfektanlar kullanılarak dezenfekte edilebilir. Steril vücut boşluklarına giren tüm aletler steril olmalıdır.

6.2. Depolama

6.2.1. Steril edilen lümenli aletler, kapalı konteynır sistemleri ya da zarar görmemiş ambalajlar içinde kuru ya da düşük nem oranına sahip serin ortamlarda, sterilizasyon raf ömrü süresince saklanabilir.

6.2.2. Hastada kullanılacak bir aletin sterilizasyonu hakkında en küçük bir şüphe varlığında, alet tekrar steril edilmeden kesinlikle kullanılmamalıdır.

6.3. Lümenli aletlerde sterilizasyon süreci kuralları :

6.3.1. Dezenfekte edilecek çok parçalı, lümenli, kompleks yapılı malzemeler demonte edilerek dikkatlice yıkanmalı, tüm lümenlerden dekontaminasyon solüsyonu geçirilmeli ve organik atıklar tamamen uzaklaştırılmalıdır.

6.3.2. Ön temizlikten sonra aletler lümen içleri dahil bol su ile durulanmalıdır.

6.3.3. Durulama işleminden sonra aletlerin nemi kurutulmalıdır.

6.3.4. Temiz ve kuru aletler uygun dezenfektan solüsyon içerisine tamamen batırılmalıdır.

6.3.5. Aletler solüsyona tamamen batırılarak aletlerin tüm yüzeylerin dezenfektan madde ile temas etmesi sağlanmalıdır.

6.3.6. Dezenfektan çözeltilere daldırma sırasında aletin boşluklarında hava kabarcıklarının kalmamasına dikkat edilmelidir.

6.3.7. Lümenli aletlerin dekontaminasyonu gerçekleştikten sonra aletlerin işlevselliği kontrol edilerek parçalanan kısımlar tekrar monte edilir.

6.3.8. Sterilizasyon tekniğine uygun paketleme kağıdı seçilip içerisine sterilizatöre uygun kimyasal indikatör bırakılır ve çift kat paketlenir.

6.3.9. Son olarak malzemenin özelliğine uygun sterilizasyon çevrimine yüklenerek steril edilir.

6.3.10. Sterilizasyon işlemi yapılmış olan lümenli aletler klinik personelleri tarafından MSÜ personelinden "Merkezi Sterilizasyon Ünitesi Steril Alet/Malzeme Teslim Formu"u imzalanak teslim alınır.

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

7.1. Merkezi Sterilizasyon Ünitesi İşleyiş Prosedürü

7.2. Merkezi Sterilizasyon Ünitesi Steril Alet/Malzeme Teslim Formu